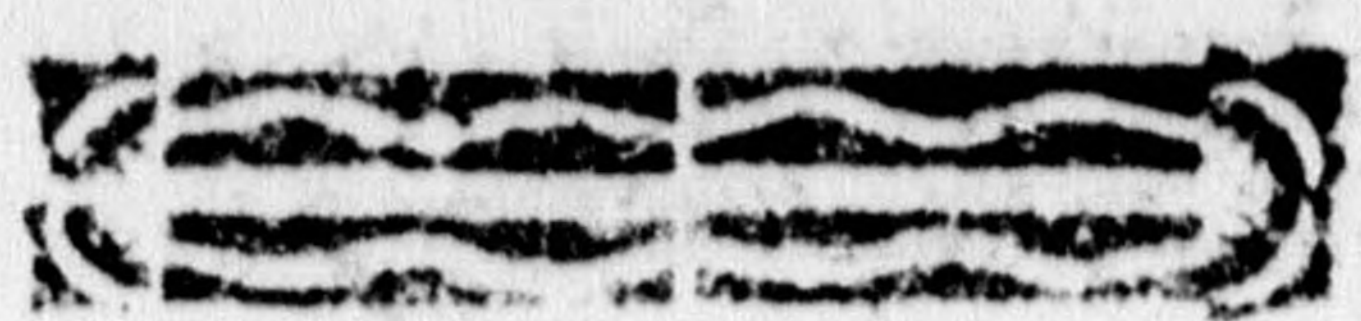

A' ROMAI TSASZARI ES AP. KIRALYI FELSEG
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indúlt BÉTSBŐL Szombaton 28. Novemberben 1789.

*A' Nagy Vezér' Táborából az Elyséumba ment Török-
köhnek Mahumedhez tett zugalodó imádságok
— Nov. 27-dikén az Elyseumban.*

Uram Mahumed! ki magadat a' Felső-világon
olly hatalmas Profétává, mindent tudóvá,
mindenhatóva és második Istené tette vala, mi
az oka, hogy olly sok ezernyi ezer Követőidnek
éjjeli nappali hozzád botsátóit foházkodásokra bé-
dugott füllel halgatz? és azoknak a' Keresztények-
nek, kik tégedet ama hires Frantzia Tolvajjal *Kar-
tussal* egy rangba helyheztetnek, és a' világ terem-
tetésitől fogva volt *Impostorok* között leg elsőnek tar-

tanak, töllünk mindent el-venni meg-engedfz? Ha minden tudó vagy, most felelj nekünk; hól Belgrád, hól Servia, hól Móldova, hol Oláh-ország, hól Oszakov, a' fekete tenger' kóltsa? hól Krimia? hól Belsarábiának egy nagy része? hól vagynak 500 meg-szentelt ágyuid? hól a' Nagy Vezér Táborának nagyobb része? Ezek mind a' te ellenségednek a' Keresztényeknek kezekbe. Mit fognak a' te buzgó maradékid ezután *Konstántzinápolyban* enni? Jól tudhatod, hogy ezek eddig Móldovából és Oláhországból kaptanak magoknak épületre való fát, minden-féle gabonát, bort, juhat, ökröt, iovat, gyapjat, vajat, sajtot, zsirt, fadgyut, viaszszat, mézet, 's több efféléket; az álta kivált, miólta a' te második költséges kamarádot Krimiát az Oroszok birják. Mit kapnak ezek már most *Bulgáriából*? Egy kis tüzi fán kívül semmit sem egyebet, noha ez a' 3-dik költséges Kamara! A' mit Egyiptomból hoznak, azt a' tengeren lévő ellenség hajóji elfogják; a' Szigetektől csak olajt és szappant vihetnek a' te hajdoni lakó városodba; nints kenyér, nints Riskása Konstántzinápolyba; már-is nagy az éhség, és az abból származott zenebona — ölik a' te fraid egyy-mást, ölik őket a' te ellenségid. Mi leszfz a' te *Tászári* székedből jövendőre? mi leszfz a' te népednek benned vetett hitéből minden órán? — *Gideon*; a' kinek neve napja előtted esmeretes; az a' rettentő Vezér, kinek csak nevétől is egélfz fel-földi Birodalmad reszket, minekutánna a' Duna' kóltsát *Belgrádot* és sok más váraidot el-vette, most azon vizzel körül-vett szigetben lévő *Orsovádot* ostromalja

malja — de még ez nem elég — hanem addig téli szállásba nem akar szállani, míg *Vidinnél* a' te öszve-gyült népedet meg-nem veri, és *Vidint* még az idén el-nem foglalja. — A' Hatalmas *Hofyás*, kinek Tábora nyomát 100 ezrtendők alatt esendő hó sem fogja, Oláh-országban és Móldovában, befedezni, és a' kinek Tábora előtt el-hullott szaladó népednek paputtsát és Kontyát 100 szekerek se bírnák-meg; *Bukorestben* vagyon. *Mauroyeni* (*Giorgovba*) *Zserzsovba* szaladott, azon kemény várótskába, hól a' múlt *Mulzka* háboruban olly sok *Keresztények* el-estének, és már most ezen 2 Nagy Vezérek az Erdélyi Fő-Vezérrel ugy egyeztének, hogy midőn *Gideon Vidinnek* megyén, akkor *Hofyás Giorgora*; mely, jól tudad *Bukoresthez* nem mész sze, rá-ülsön; ott *Mauroyénit* fülén fogja, népedet mozsárba törje; és a' maga népének *Bukorestben* 's körül-belől igy kézzittsen tsendes téli-szállást. — Mit tsinálsz Uram *Mahumed!* mit gondolsz! miért nem botsáttad-el *Bulgakovat* a' fogságból; és tsinálnál a télen békéséget! Uram *Mahumed!* tekints a' te népedre! és adj békéséget a' te népednek. — Ezen szemre hányó könyörgésre magát a' Nagy Próféta meg-szégyelvén, tsak vállat vonitta 's azt mondá: ki húzz hatalmasobb Istennel ujjat! 's a' lelkek gyülekezetéből el távozzék — de sok nemzetbéli lelkek lévén jelen a' Törökök' ezen beszédjén, minnyájon szóba elegyedének, és egy *Frantzia* lélek azt mondá: „minden Környülállások roszszak Európában. *Frantzia*-országban éppen nints mit fátározni; mert a' zenebonás nemzet nem mindenütt

dolgozott, 's a' ki dolgozot annak-is kevés termelt, az egész Ország máig is zenebonában vagyon; mi lesz a' télen belöllek? Erdélyben és Magyar-országban most-is minden szük és drága; hátha a' jövő esztendőben-is tsak ugy terem a' gabona, mint az idén. A' belső zenebona titkos tüze fok-felé füstel Európában; 's már lángal-is némely helyyeken, pedig a' háborus és zenebonás Tartományokban kevelset szántnak vetnek, még-is minnyájon esznek. A' háború az Auszriai Háznak leg-alább 150 milliom kész pénzibe került; ha Serviát, Oláh-országot, Moldovát 's t. meg-tartya magának, melyre még egynéhány esztendeig költeni kel, nem hogy hasznot vehetne belölle, hogy fizeti-meg a' Porta ezen sok milliomból álló hadi-költséget, 's hogy engedi mind ezeket-által, holott ezek-nélkül Konstantzinápoly éhel halásra jut, kivált ha Krimia is visszajön nem adatik; mert eddig tsak Krim nélkül is kézzel tapagatható szükséget érez vala ezen város? pedig a' közelebb jött Lelkek azt a' hirt hozták a' Felső-világról, hogy Moldvának az Orosz Tsászárné, Oláh-orzágnak pedig a' Német Tsászár különös Hertzegeket fognának tenni; Servia Magyar-orzághoz, Krim pedig az Orosz Koronához fognának ragasztatni; és mivel ezek között egyik sem akarja a' békeiséget-is keresni, ezt a' Portának kelletik már most kérni — a' ki tellyességgel Krim, Oláh-ország, és Moldva nélkül nem akarja tselekedni. Mi lesz hát belölle? kérdjétek meg az Anglus Udvartól, ki ezen tüzet gerjesztette; mert az ezt ok nélkül nem tselekedte, 's ha ez meg nem mond

mondja , meg-mondja a' jövő esztendő , a' midőn
fok föld népe el-szégényedik , nem lesz pénz és
kenyér. Ha a' télen a' Porta békefséget nem ke-
res, már így bizonyos hogy más Hatalomságok-is
játzodnak a' Hóldban , és hogy a' jövő esztendő-
ben-is háború lesz; még talám nagyobb és mezs-
zebb ki-terjedett mint az idén ; Ha pedig tavaszig
Békefséget talál kérni, és tsinálni, így némely Or-
szágok tzimert fognak változtatni ; frigyet kötnek,
osztoznak, trantséroznak, és a' belső zenebonának
szajába zablát vetnek, vagy a' mi benne van-is ki-
velzik, és Európának nagyobb része ujj köntösbe
öltözik.

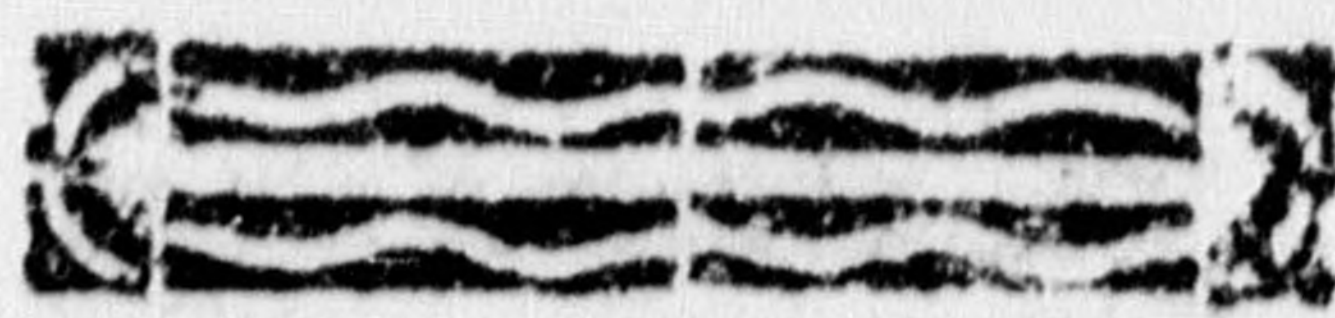
Ezt *Saumburg* a' *Lelkek'* országában végig hal-
gatván, meg-tsovált fővel így szól a' több beszéllő
lelkekhez : „ *Auftriának* és *Orosz-országnak* minden
nevekedése reszketést okozhat a' több *Udvaroknak*;
mellyet a' *Fridrik* fundamentom kövén épült *Prusz-*
szia látván, még fok gátjai lehetnek a' békefségnek;
a' honnan itt már-is a' hadi sergek, egész tsendes-
ségben ugyan, de kélzen fülelnek. Ha a' *Törökök*
Moldovát, *Oláh-országot*, *Beszszarábiát*, *Krimiát*,
Serviát, *Boszniát* 's más *Tartományokat* el-velzte-
nek, mellyeket ezen két, most-is leg-hatalmasobb
Udvar egy-más között fel-olzt, nézd az egyenetlen
erőt *Europában*? *Moldovában* és *Oláh-országban*
majd annyi 4-szegü mért-föld van, mind az egész
Pruszszus Birodalomban: mit szóllatok erre? A' há-
borút tartott *Hatalmok* ugyan eggynehány eszten-
dőkig a' széless *Birodalmokban*-is erőtlének, de idő-
vel tsak ugyan kettős erőre kapnak. De én még-is,
több

több Lelkekkel együtt olly vélekedésben vagyok, hogy itt az akadályok már előre el-vagynak törölve. Az egész Frantzia *Politica* a' *Bástillával* együtt le-romlott, és az utolsó pertzentésen vonogal, melynek szerző oka Angliából származotnak lenni tartatik, valamint a' jelen való Török háborunak — hátha ezen egy Kút kút-főből származott viznek egy az ize. Ha Austria, Orosz-ország, a' Berlini Udvarral és az azzal frigyos Londonnal egyet ért; most van az az idő punktuma, melyben a' föld-gollyóbírsát annyi részre oszthatják a' mennyire akariák, de hogy ezen edgyesség nem tökéletes, bizonyít valamit benne a' *Svédek'* mozgása, és ezeknek a' *Londoni* és *Berlini* Udvertól nyert nyilvánóságos pártfogások; és ha a' 4 Udvarok között ezen edgyesség ki-nints tsinálva, ugy itélnek sok *Elyséumi* Lelkek, hogy még egy közönséges *Europai* tűz fogná a' békefséget meg-elözni. A' Béké-telenség, a' *Pátriotismus*, a' zenebona Német-országban egy uj tűzet gyujthatnak; ezek Pruszszia és Austria között a' Pert a' Hadi-Táblára allégálhatják, melly zenebonát bizonyoson a' fegyveres Prokátorok fogják le-tsendesíteni. Midön ezt a' körül sereglett Lelkek mind végig halgatták volna, Szt. *Dávidnak* egy itt jelen lévő *Kántora* el-kezdé az *-dik 'Sóltárt fúni:

Adj békefséget Úr Isten!

A' mi időnkben e' földön — 's ezzel a' Politicus Lelkek mind a' magok szállásokra takaradának.

Minden-féle elegyes Hadi történetek.

Az *Allion*-hegyéről Nov. 12-dikén költ Levelekből azt olvassuk, hogy az *Orsovai Basa* meg akarja még előbb a' Belgrádból hozott 100 fontos gollyóbisú ágyuknak erejeket próbálni, és az után igérte magát a' Várból el-kifirtetni; a' hounan már most a' mi Taborunk egy 100 fontos gollyóbisú ágyuknak való Battériát épít, és arról fogja *Orsovát* felkérni.

Temesvárról Nov. 18-dikán ezt írják: „Az *Orsovából* érkezett Tudósítások-szerint már tegnap el-kezdődött a' nagyobb tüzelő eszközökkel való közzöntése *Orsovának*, mely az-ólta szüntelen tart, és hónap-is fog tartani: ha erre is magokat meg nem találják adni, tehát az egész télen bé-rekeftve fognak tartatni, és éhséggel szelidíttetni; mert ezen vizek között szigetben fekvő várhoz nem igen lehet a' kemény lövő eszközökkel közel férni. A' *Durlákh*, *Devins*, és 3 Batalion határ-szélbéli katonáknak föld hurubákat (kunyhó) fognak építeni, és ezek itt telelnek.

A' *Serviából* jött hírek-szerint, a' *Mihályovits Szabad-ferge Jágodinán* keresztül egészszen *Parakinig* elé-mozdult, és így alig vagyon 10 mért-földnyire *Niszfától*. Ezen egész Ország majd minden néptől üress, és egészszen el-vagyon pufztúlva. Kell ide leg-alább 100 esztendő, míg ez meg-népesül és helyre áll.

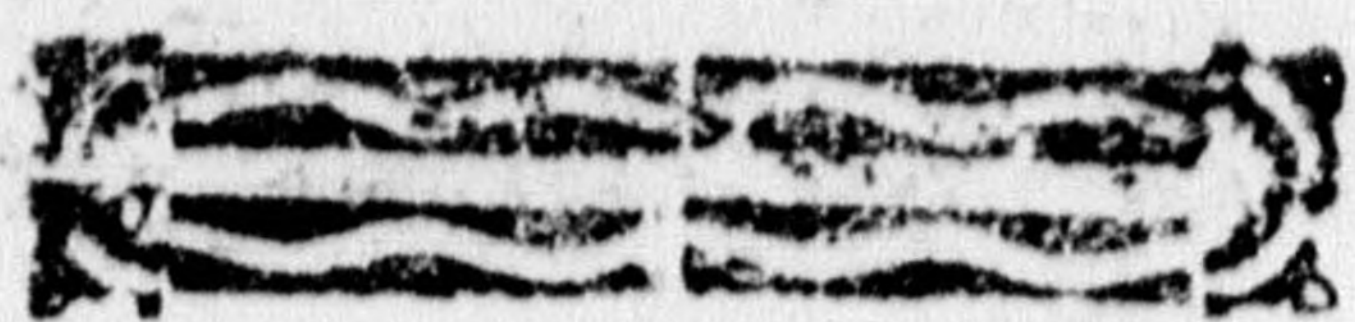
vala, meg-hólt légyen, a' már tökéletes igazság, és ezen Tudósításnak meg-érkezével leg-ottan 6 hetekig tartó F. Udvari gyász parantsola ő Felsége, mely már 23-dikban el is kezdődött.

Külső-országai Tudósítások.

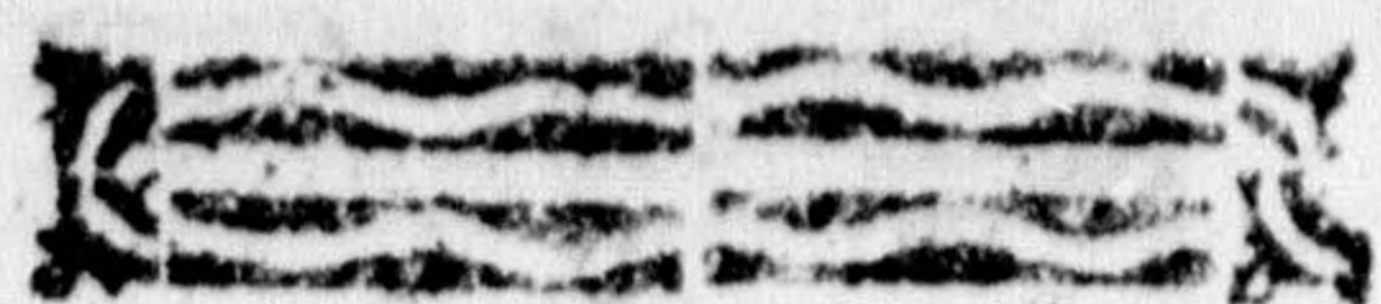
Anglia, Frantzia-ország. Hollándia, Belgium, Pruszszia, Svéd-ország, egész Napkeleti America, Lengyel-ország mind titkos Politikával dolgoznak: Ezekről igen keveset irhatunk bizonyost. — Finniában az idén nem zördül több fegyver. Nyugosznak a' Svédok. — H. *Potemkin* Beszszarábiában *Kilia Novát* meg-vette, a' *Varsoi* Ujság mondja hogy Bender tüzeltetik; de még fints meg-véve. — Svéd-orzágnak 5 hónapi fegyver nyugvása léfzen. —

Nitimur in vetitum.

Egy Nemes Uri ember, igen nehezen szivelte, hogy a' szomfédja gyakrabban meg-látogatta feleségét, mint-sem azt maga kívánta volna. Leg-inkább pedig elszomorodék ő azon, hogy reménytelen rendelése jött, melzize. Felelmét, mellyet e' dolog néki okozott, hogy le-tsendesithesse, keményen meg-tiltani akarta feleségének, szomfédjával lehető minden társalkodását; de tsak akkor jutott eszébe ez a' gondolat, mikor már egynéhány mért földre el-távozott házából. Meg-elégedett tehát azal, hogy az inasát botsátotta vissza feleségéhez
ren.

rendelésével. Gondolóra vévén jól az előre látó okos inas Urának akaratját, jobbnak találta annak meg-változtatását. Bé-menvén tehát Ura' házába, így szállítá-meg Afzszonyát: Az én Uram három mért-földről küld engemet vissza, hogy az Afzszonyt általam meg-intse, hogy a' házi-kutyától szorosán őrizze magát, félvén attól, hogy ne találám bántására legyen az. Hallván az Afzszonyság férjének ezen izenetét, el-tsudálkozáék azon, el-nem gondolhatván mi vitte legyen őtet ilyen szokatlan gondoskodásra. Hát szabad se legyen immár énnekem, mondá magában, a' házi kutyával töltenem időmet? Nem de nem szinte annyi julsom vagyon nékem ahoz, mint a' férjemnek? Ezek a' gondolatok még el se múltak előlle, már-is meg-parantsolá, hogy a' házi-kutyát fel-hozzák eléibe. Maga táplálván azt naponként, tsak hamar magához édesíté. Eleintén ugyan, szokatlan lévén ez az ebnek, morgott Afzszonyára. De idővel ő-is meg-szokván az édesgetést, szelidebb lett, mellyet az Afzszony tapasztalván, ő-is bátrabban bánt véle. És hogy az ő férjén tökéletesen boszszút álljon, idétlen rendelése 's parantsolatja eránt, annyira vitte őtet nyughatatlansága, hogy a' kutyára fel-ülvén, azzal hordoztatni kívánta magát. A' kutya ebben nem ervén kedvét, le-vetette, 's meg-harapdozta őtet. Meg-rettenvén az Afzszonyság, segítségért kiált, melly által bé-kötöztetvén, nyugovó ágyába tette. Haza jövéen azonban a' férje, midön illy nyavallyás állapotjában leli feleségét, meg-retten. Bádjadt szóval mondja felesége: Ugyan mi vitte Kegyel.

gyelmedet (mert a' régi valódi Afzszonyok, 's az igaz Magyar Afzszonyok-is meg-kegyelmezni szokták férjeiket, 's nem te-vel beszéllnek vélek, mint a' kik az idegenek majmaik) olyan gondolatra, hogy a' házi-kutyát tiltsa-meg tőlem? az ő véle való idő töltésem, imé melly nyomorúttá tett. A' Nemes Uri-ember semmit se tudván ez egész dologban, szorosán ki-kérdezé inasát, hir-adása' okáról- a' ki félre szállitván Urát, mondá néki: Miképpen volna most már az Afzszony betsülete, ha az Ur parantsolatja-szerint meg-mondottam volna nékie, hogy az Ur ide haza nem létében, a' szomszéddal ne-tárfalkodják?

Oh melly szép dolog, ha a' férjfinak nem kell félteni feleségét, 's ha az Afzszony okot nem ád erre férjének, másokkal való szabados tárfalkodása által. A' mi Magyar Afzszonyainknak, meg-volt eddig ez a' szép ditsőségek, más Nemzeti Nemes Afzszonyságok felett, ugy hogy kevés oka lehetett s vólt a' Magyar Nemesnek, szebbnél szebb feleségét-is félteni. Vajha e' mostani erköltsök' megzavarodásokban, 's midőn már holmi Afzszonyaink a' kutyákkal is szeretnek jádzadozni, el-ne változna ama régi szép Magyar ditsőség, 's a' kutyák' tzirokálások mellett, okot ne találjon a' Magyar Nemes Ur-is, felesége' féltésére. — Komárom Nov. XIV. Levél.

Tudósítás a' Kurir Olvasóihoz.

Közelget az Ujj-esztendő; minden órán ki telik a' Kurir köteles szolgálójának ideje; azért az ő Leveleit Olvasni kívánó Érd. Hazafiaknak e' következendőket adgya tudtokra.

Már szinte fél-esztendeje, hogy a' Haza Kurirja vas-deres Paripájának farára van nyomva a' *Stempel!!* az az Auszriai Béjeg!! mely nélkül a' *Kurirt* kemény F. parantsolat alatt, Bétsből a' több Ujságokkal együtt ki-botsáttani tellyességgel szabad nem lévén — azonban minden másokkal edgyütt a' *Kurirnak*-is hadi-zsóldot kellettén fizetni, a' *Kurir* esztendei költsége leg-alább is 900 farintokkal nevededett tsak ez által, éppen akkor, mikor az abrak-is fokkal drágább, mint valaha.

Én eleget mozgottan, hogy ha az illendő hadi-zsóldtól nem-is, leg-alább a' *Magyar Kurirt* az Auszriai Béjegtől menté tehessém; de azt véghez nem vihetvén; ezen el-tölt fél esztendőben, Érd. Olvasóimat azzal nem terhelve, tehát azon 5 farintokból le-sizettem, mellyet az Érd. Olvasók fél-esztendőre Kurirért szoktanak fizetni.

Tudva van mindenek előtt, hogy azon 5 farintoknak 2 teje a' Postán marad az *expeditioért*,

és eddig a' 3-ma az Ujságirónak maradott. Most minekutánna béjeges Paripán kelletik jární, a' 3-ból-is fél a' béjegért megyen, és így az egész Ujság fizetésnek fele oda vagyon; sőt ezen kívül rendszer hadi-zsoldot-is kelletik fizetni; mely-szerint felinél ezen fizetésnek nagyobb része nem jő a' jelenvaló időben kezünkhöz. Hól a' Typográfiabéli költség? hól az e' mellett fáradozóknak éjjeli nappali fáradozófoknak jutalma!

Szeméremmel ugyan, de az én Erd. Olvasóimban vetett tellyes reménységgel kellett már most nékem magamat arra határoznam, hogy a' *Kurir*-nak esztendei fizetése 1 farintal, fél esztendei fél farintal nevedjék; mely azon-kivül-is talám csak a' kivánt békességnek fel-derüléséig fog tartani.

Kérettetnek azért az E. Olvasók tellyes bizodalommal, hogy a' jövő esztendőre 11 farintokat, félre pedig hatad-fél farintot küldeni méltoztassanak, még pedig jó előre, hogy idején koránt borittékokat nyomtatván, az Ujságoknak folyását jó rendbe vehessük, és azokkal az Ujj-esztendő' kezdetével udvaralhassunk.

Azon kéretnek az E. Olvasók, hogy a' magok Neveket és a' Posta útakat tisztán méltoztassanak

a' pénzel edgyütt fel-küldeni a' Bétsi Ts. K. Postára, vagy ezen Tzim alatt:

Monfieur Monfieur *Joseph de Dolinger* —

vagy pedig tsak egyenesen a' Posta hivatalhoz; mert már most egy *Különös* expeditio állittatott-fel a' *Magyar Kurirra* nézve, mely-szerint sem a' Titulusban hibák, sem az Expeditioban fogyatkozás nem lészzen, mihent valakinek rendelése, a' pénzel edgyütt ide fel-érkezik; tsak az ide küldendő Levél Titulusára az-is fel-légyen téve: pro *Magyar Kurir*; mert külömben más Ujság' expeditiojára mehetne, és hibákat szülhetne.

A' pénzt és a' pénzel terhelt Leveleket a' Posták által *erga Recepisse* méltoztatsanak fel-küldeni; mert így a' pénz el-nem veszhethet; külömben pedig még azon a' Postán, a' hól fel-teszik el-szokott vesznit; a' mint ennek bizonyosságára már 100 példánknál-is több vagyon.

Vagynak ugyan ollyon nagy érdemü Postamester Urak Hazánkban, mint az *Enyeni*, *Kolosvári*, *Tordai* s. t. kiknek ha *recepissé* nélkül adatnék-is az efféle terhelt Levél, minden fogyotkozás nélkül kezünkhöz jöne; de szánakozva meg-kelletik vallanunk, hogy az ilyen Postamester Urak igen ritkák

Hazánkban. Legalább 500 forintunk minden esztendőben el-szokott veszni a' Postákon, melyben csak az *Ærariumnak* harmad-fél száz farint kára vagyon; az Ujságirónak pedig kárán kívül a' mely alkalmatlanságokat kelletik az effélékéért ki-állani — sok volna egy Szamárra.

A' kik itt Bétsben magok meg-bizott személyek által kivánnják a' pénzt le-téetni, azok egyenesen hozzám igazítsák.

A' kik adófsak, minthogy 3 esztendei adófságot-is eleget találunk a' *Prothocolumban*, mellyekért a' *Kurir* betsületesen ki fizette, a' maga erőszénnyéből, az *expeditioért* mindenkor a' 2 farintat, méltoztassák az ilyen pénzt egyenesen az Ujságiró neve alatt fel küldeni; mellyet minden bizodalommal reménylünk.

Erdélyben *Maros Vásárhelyt* Tek. Doktor *Mátyus* Urnál lehet a' pénzt le-tenni, *Komáromban* pedig N. N. *Cseppán* Urnál; kik a' Titulusokat kezemhez küldvén, az Ujságok meg-indittatnak.

A' Muzsából Az A. és B. Arkos már el-ment; most megyen a' C. árkos.